

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112212290
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5112212290.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcov: 1/ N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, E. , 2/ MUDr. E. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, E. a 3/ JUDr. W. O., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, E., právne zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Vladárová, so sídlom X. O. XX, E., proti žalovanému: Spoločenstvo zdravie Rajec, IČO: 42 066 603, so sídlom Hollého 150, Rajec, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., Dobšinského 12, Bratislava, IČO: 47 238 232, o určení, že do dedičstva patrí suma 10.651,23 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov v 1/ - 3/ rade a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 16C/110/2012-397 zo dňa 27. septembra 2019, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním II. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním III. **z r u š u j e** a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaní (I.) **p o n e c h á v a** nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie v predmetnom spore rozhodol nasledovne:

I. Súd určuje, že do dedičstva po MUDr. O. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, naposledy bytom Z. XXXX/XX, E., patrí suma 5.251,15 eur.

II. Vo zvyšku návrh zamietá.

III. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na čl. 20 ods. 1, 3, 4 zákona č. 23/1991 Zb., ustanovenia zákona č. 83/1990 Zb., Stanovy Občianskeho združenia Spoločenstvo zdravie Rajec, ustanovenie § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vykonané dokazovanie, konštatoval nasledovné skutkové a právne závery:

Ako primárnou otázkou sa súd zapodieval tým, či stanovy žalovaného umožňujú vykonať majetkové vyporiadanie v prípade úmrtia člena OZ. Taktiež sa zapodieval otázkou, či stanovy OZ umožňujú vrátiť členovi nespotrebované preddavky ním zaplatené do jednotlivých fondov predtým, ako dôjde k majetkovému vyporiadaniu.

Medzi účastníkmi je nesporné, že právny predchodca žalobcov MUDr. O. O. dňa 04.04.2010 zomrel. Taktiež je nesporné to, že ku dňu svojej smrti bol členom OZ Spoločenstvo zdravie Rajec(t. j. žalovaného) a ako člen občianskeho združenia preddavkovo pravidelne prispieval do troch fondov spoločenstva. Taktiež je nesporné to, že ku dňu 31.03.2010 stav účtu žalovaného činil 27.691,13 eur, stav pokladnice 191,64 eur. A že po odpočítaní záväzkov spoločenstva zostatok činil sumu 28.027,60 eur

Spornou medzi stranami sporu je otázka, či suma 10.651,23 eur (ktorá podľa výpočtu žalobcov má predstavovať sumu nespotrebovaných preddavkov zaplatených ich právnym predchodcom do jednotlivých fondov) patrí do dedičstva po zomr. MUDr. O. O..

S poukazom na právny názor vyslovený krajským súdom Žilina v uznesení č. k. 5Co/3/2017-282 súd sa zameril na zisťovanie, či stanovy žalovaného umožňujú, aby v prípade smrti člena združenia došlo vo vzťahu k jeho osobe k majetkovému vypořádaniu, prípadne či stanovy združenia umožňujú, aby nespotrebované preddavky zaplatené členom občianskeho združenia boli členovi združenia vrátené.

Zo stanov občianskeho združenia Spoločenstvo zdravie Rajec nevyplýva, že pri zániku členstva v občianskom združení je možné vykonať majetkové vypořádanie a že člen, ktorému zaniká členstvo v združení, má nárok na vyrovnávací podiel z majetku občianskeho združenia.

Podľa názoru súdu vznikol právnemu predchodcovi žalobcov s poukazom na ustanovenie čl. XII. Bod 5) stanov nárok na vrátenie preplatku ním zaplateného do fondu prevádzky domu a nebytových priestorov. Z listinného dôkazu a to zo Správy o hospodárení Spoločenstva zdravia Rajec za rok 2009 čl. 334-335 - ktorá nebola stranami sporu spochybnená vyplýva, že fond prevádzky Spoločenstva zdravia Rajec za rok 2009 bol zostatkový. Zostatok predstavoval sumu 12.998,37 eur. Z tejto sumy pripadala na MUDr. O. suma $12.998,37 \text{ eur} : 813 \times 309 = 4.940,34 \text{ eur}$. Z výsledku hospodárenia - Spoločenstvo zdravia Rajec za 1Q 2010 (č.l. 66 - 70) -t.j. do 31.03.2010 vyplýva, že fond prevádzky skončil so ziskom 817,78 eur, pričom z tejto sumy na podiel MUDr. O. pripadla suma 310,81 eur. Spolu nespotrebované preddavky zaplatené do fondu prevádzky MUDr. O. ku dňu jeho smrti činili sumu 5.251,15 eur. Smrťou právneho predchodcu žalobcov jeho nárok na vrátenie preplatku ním zaplateného do fondu prevádzky nezanikol a do 14 dní odo dňa doručenia vyúčtovania mu mal byť vrátený. Aj keď v priebehu pojednávania vyšlo najavo, že právnemu predchodcovi žalobcov nikdy nebolo vyúčtovanie preplatku doručené a ani žiadnemu členovi spoločenstva, nemôže byť na škodu právneho predchodcu žalobcu (a ani žalobcov) to, že si predseda občianskeho združenia svoju povinnosť uloženú mu v čl. XII bod 4) neplnil. Nakoľko právnemu predchodcovi žalobcov nebol zo strany žalovaného nespotrebovaný preddavok vrátený, napriek tomu, že mu vrátený mal byť, došlo na strane žalovaného čo sa týka nespotrebovaného preddavku fondu prevádzky v sume 5.251,15 eur k bezdôvodnému obohateniu a s poukazom na ustanovenie § 451 ods. 1 OZ je povinný ho vydať. Nakoľko osoba, ktorej má byť preplatok vydaný je zomretá, súd určil, že táto suma patrí do dedičstva po tejto osobe.

Pokiaľ ide o nespotrebované preddavky, ktoré právny predchodca žalobcov zaplatil do fondu spoločenstva, tieto s poukazom na ustanovenie čl. V bod 2 písm. e), bod 3 písm. b), čl. X bod 1 písm. a) sú majetkom spoločenstva a ako bolo uvedené vyššie, stanovy spoločenstva v prípade zániku členstva člena v spoločenstve neupravujú vykonať majetkové vypořádanie, preto neboli žalobcom priznané.

V prípade nespotrebovaných preddavkov zaplatených právnym predchodcom žalobcov do fondu opráv a údržby z čl. XIII. bodu 3 stanov vyplýva, že prostriedky fondu nepoužité v príslušnom kalendárnom roku sa členom združenia nevracajú a prechádzajú do nasledujúceho roka. Pričom z čl. XIV. bodu 4. stanov vyplýva, že nepoužité prostriedky fondu opráv a údržby, ako aj zostávajúci majetok združenia sa rozdelia medzi členov združenia podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov pri zániku združenia. Nakoľko k zániku združenia doposiaľ nedošlo a stanovy žalovaného neupravujú, že v prípade zániku členstva člena spoločenstva mu bude naňho pripadajúca časť zaplatených preddavkov (alebo jeho nástupcom vrátená), nemohol súd v tejto časti návrhu žalobcov vyhovieť.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov, že nespotrebované preddavky, ktoré im majú byť vrátené predstavuje aj podiel ich právneho predchodcu na sume 5.823,80 eur, ktorá predstavuje likvidačný zostatok majetku právneho predchodcu žalovaného (ktorého bol ich právny predchodca - MUDr. O. taktiež členom) stanovy žalovaného rovnako neupravujú, že by uvedený likvidačný zostatok v prípade zániku členstva člena v novovzniknutom občianskom združení mal byť v pomernej časti členovi združenia vrátený. Z vyjadrenia vypočutých svedkov MUDr. W. W.(č. l. 414 - 416) a PharmDr. L. M.(č. l. 416-418) vyplýva, že po zániku predchádzajúceho občianskeho združenia likvidačný zostatok bol použitý na úhradu zostatkových faktúr predchádzajúceho spoločenstva a zvyšok sa členovia dohodli, že bude použitý ako rezerva na opravu strechy s čím prejavil súhlas aj právny predchodca žalobcov ako väčšinový spoluvlastník. Z uvedených vyjadrení je zrejmé, že vôľa všetkých členov občianskeho združenia a rovnako aj právneho predchodcu žalobcov bola, aby uvedené finančné prostriedky jednotlivým členom vrátené neboli a boli použité ako rezerva na opravu strechy. Nakoľko nespotrebované prostriedky určené na opravu strechy sa členom združenia nevracajú z dôvodov uvedených vyššie, nebolo možné v tejto časti žalobnému návrhu žalobcov vyhovieť.

K vyjadreniu žalovaného, že právny predchodca žalobcov nebol ku dňu svojej smrti ani vlastníkom nespotrebovaných preddavkov ním zaplatených do fondu prevádzky a to vzhľadom k tomu, že na schôdzi spoločenstva dňa 12.05.2010 členovia spoločenstva prijali uznesenie na základe ktorého suma

24.454,75 eur (súčasťou ktorej sumy okrem iných nespotrebovaných preddavkov boli aj nespotrebované preddavky zaplatené členmi do fondu prevádzky) zostane na účte občianskeho združenia a použije sa na doriešenie úpravy podkrovia súd poukazuje na to, že ku dňu konania uvedenej schôdze už právny predchodca žalobcov nebol členom občianskeho združenia, nakoľko jeho členstvo dňa 04.04.2010 z dôvodu jeho smrti zaniklo. Zo stanov združenia a to čl. XIII. Bodu 3 vyplýva, že nepoužité preddavky ním zaplatené do fondu prevádzky mu mali byť vrátené. Členovia občianskeho združenia nemohli uznesením rozhodnúť, že tieto nespotrebované prostriedky mu vrátené nebudú ale budú ponechané na účte spoločenstva za účelom úpravy podkrovia, nakoľko im to stanov združenia neumožňujú. Ku dňu svojej smrti t.j. 04.04.2010 právny predchodca žalobcov nevyslovil súhlas s tým, aby ním zaplatené a nespotrebované preddavky do fondu prevádzky boli ponechané na účte spoločenstva a použité na opravu strechy(nebolo to v konaní preukázané), a preto mu mali byť vrátené.

Ohľadom námietky žalobcov, že odmena, ktorá bola MUDr. U. ako predsedníčke združenia vyplácaná nikdy schválená nebola a nemala ísť z fondu prevádzky, preto mzdové náklady MUDr. U., ktoré sú v správe za rok 2009 zahrnuté nie sú opodstatneným nákladom (ktorú právna zástupkyňa žalobcov vyslovila dňa 09.01.2019 (č. I. 419 Pv) súd poukazuje na to, že žalobcovia urobili predmetom tohto konania, ktorým je súd viazaný určiť, že nespotrebované preddavky zaplatené ich právnym predchodcom do jednotlivých fondov žalovaného patria do dedičstva po ich právnym predchodcovi. Predmetom tohto konania nebol žalobný návrh o určení, že suma vyplatená na mzdové náklady MUDr. U., vyplatené z preddavkov zaplatených do fondu prevádzky MUDr. O., patrí do dedičstva po MUDr. O. a ani vo veci ohľadom tohto tvrdenia nebolo vykonávané žiadne dokazovanie. Súd túto námietku vzal na vedomie, avšak vzhľadom na to, že predmetom tohto konania vyššie uvedené určenie nebolo, nemala vplyv na rozhodnutie súdu v prejednávanej veci.

Vzhľadom k tomu, že zo stanov žalovaného vyplýva, že členovia občianskeho združenia majú byť vrátené nespotrebované preplatky zaplatené len do fondu prevádzky (ktoré vrátenie nie je viazané na zánik združenia ani na majetkové vyporiadanie pri zániku združenia) a zo stanov nevyplýva, že by mu mali byť vrátené nespotrebované preddavky zaplatené do fondu prevádzky a opráv či fondu spoločenstva, súd žalobnému návrhu žalobcov vyhovel len čiastočne a to čo sa týka nespotrebovaných preddavkov do fondu prevádzky, ktoré ku dňu smrti právneho predchodcu žalobcov činili sumu 5.251,15 eur o ktorej súd rozhodol, že patrí do dedičstva po MUDr. O. O. a vo zvyšku žalobný návrh zamietol.

Pokiaľ ide o úroky z omeškania, ktoré si žalobcovia voči žalovanému uplatnili, tieto im zo strany súdu priznané neboli. V konaní o určení, že do dedičstva po poručiteľovi patrí nejaká peňažná hotovosť je konaním, v ktorom sa určuje, že dňu svojej smrti bol poručiteľ vlastníkom určitej hnuiteľnej veci (peňažnej hotovosti). Súd rozhoduje o hnuiteľných veciach (peňažnej hotovosti) a nárokoch ktoré existovali v čase smrti poručiteľa, preto nie je možné určiť, že úroky z omeškania, ktoré mali vzniknúť až po smrti poručiteľa, patria do dedičstva po poručiteľovi, nakoľko predmetom dedenia je majetok, resp. právo, ktoré poručiteľovi vzniklo ku dňu jeho smrti nie skutočnosť, ktoré nasali po jeho smrti.

O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal a to s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 2 CSP. Na základe uvedeného ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V tomto konaní boli žalobcovia úspešní len čiastočne a to len v rozsahu 49,30 %. Žalovaný bol taktiež v konaní úspešný len čiastočne a to v rozsahu 50,70 %, preto súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu v časti výroku II. a III. podali odvolanie žalobcovia v 1/ - 3/ rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovali odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmeniť a žalobcom priznať aj nepriznanú časť istiny vo výške 5.400,08 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10.651,23 eur odo dňa 05.04.2010 do zaplataenia. Zároveň si uplatnili náhradu trov prvostupňového a druhostupňového konania vo výške 100 %. Vo svojom odvolaní poukazovali na to, že sa nestotožňujú s prijatými závermi súdu, ktoré súd uvádza ako dôvody pre čiastočné zamietnutie žaloby v časti sumy 5.400,08 eur. Súhlasili iba s názorom súdu uvedeným v bode 34, že zo stanov občianskeho združenia nevyplýva, že pri zániku členstva o občianskom združení je možné vykonať majetkové vyporiadanie a že člen, ktorému zaniká členstvo v združení, by mal nárok na vyrovnávací podiel z majetku občianskeho združenia (bod 38 rozsudku). Čo tvorí majetok združenia, je vymedzené v čl. X stanov združenia a tieto ustanovenia stanov súd nezohľadnil. Z konania nevyplývalo, že by združenie disponovalo nejakým majetkom, ktorý by bol zodpovedajúci sume 5.400,08 eur. Preto bolo potrebné zo strany súdu vyhodnotiť, ktorý z fondov tvorí majetok občianskeho združenia, či zostatková výška toho - ktorého fondu prezentovaná žalovaným je sumou zodpovedajúcou stanovám v spojení s rozhodnutiami členskej schôdze (čl. VII bod 17 písm. d), f)

stanov), a to za obdobie činnosti žalovaného od 01.02.2009 do smrti poručiteľa 04.04.2010. Žalobcovia namietali výdavky v rámci čerpania v jednotlivých fondoch, najmä fondu prevádzky a podľa ich názoru uvedené má zásadný vplyv na stanovenie výšky uplatneného nároku. Namietali, že rezerva finančných prostriedkov, ktorú ponechal ich právny predchodca na účte združenia, sa nestala majetkom združenia ani súčasťou fondov.

Žalobcovia v roku 2009 aj 2010 namietali dôvodnosť čerpania v súvislosti so mzdovými prostriedkami pre rok 2009 a pre prvý kvartál roku 2010 podľa vyúčtovania fondu prevádzky predloženým právnym zástupcom žalovaného k podaniu zo dňa 21.12.2017. Táto mzda nesúvisí s prevádzkovými nákladmi. Poukazovali z hľadiska právnej argumentácie na logický výklad čl. VII bod 17 písm. c), d) stanov vo väzbe na ďalšie ustanovenia stanov ohľadne hospodárenia a majetkových pomerov združenia v čl. X - XIII stanov. V nich sú tieto výdavky rozdelené samostatne ako odmena predsedu a revízora pod písmenom c) a samostatne ako tvorba, použitie prostriedky fondu prevádzky, údržby a opráv. Odmena nebola schválená ani členskou schôdzou v rozhodnom období podľa stanov.

Taktiež namietali nesprávny záver súdu v bode 44 rozsudku tým, že žalobcovia uvedené neurobili predmetom sporu. Žalobcovia vymedzili v podanej žalobe, ako aj v podaní zo dňa 30.05.2014, z čoho je tvorená suma 10.651,23 eur a ako k nej dospeli. Skutkovo vymedzili a predmetnú sumu uplatnili.

Pokiaľ súd uzavrel (bod 39 rozsudku), že právnemu predchodcovi žalobcov s poukazom na ustanovenie čl. XII bod 5 stanov vznikol nárok na vrátenie preplatku ním zaplateného do fondu prevádzky domu a nebytových priestorov a že smrťou právneho predchodcu žalobcu jeho nárok na vrátenie preplatku zaplateného do tohto fondu nezanikol a do 14 dní odo dňa doručenia vyúčtovania mu mal byť vrátený, musel súd posudzovať aj výšku tohto fondu. Žalobcovia uplatnili návrhom žalovanú sumu a skutkovo ju vymedzili už v podanej žalobe. Odvodzovali ju od súpisu aktív a pasív, ktorými disponovali ku dňu podania žaloby od žalovaného v liste zo dňa 21.02.2012. K žalobe tento list aj predložili. Až do upresnenia stavu aktív, pasív zo strany žalovaného v úkonoch vykonaných na základe uloženej povinnosti zo strany súdu a vznesených požiadavkách žalobcov, k vysvetleniu stavu aktív a pasív po zrušení uznesení KS Žilina vyjadrili námietku k čerpaniu na mzdové nároky z fondu prevádzky, či už za rok 2009, ako aj za prvý kvartál 2010. Skutočnosti ohľadne predchádzajúceho združenia sú vo vzťahu k súčasnému žalovanému a uplatnenému nároku právne bezvýznamné, nakoľko súčasné združenie nie je právnym nástupcom predchádzajúceho združenia.

K fondu údržby a opráv prijal súd závery v bode 41 rozsudku. Pokiaľ by bol správny názor okresného súdu o tom, že prostriedky z tohto fondu sa nevracajú, tento fond v rozhodnom období predstavoval inú sumu, než ustálil súd a ktorá mala dopad na priznaný nárok žalobcov. Žalobcovia nikdy netvrdili, že žalovaný je právnym nástupcom pôvodného združenia. Uvedené nevyplývalo ani z dokazovania. Pôvodné združenie zaniklo likvidáciou a nové združenie sa nestalo jeho právnym nástupcom. Vzniklo ako nový subjekt - právnická osoba, ktorá bola registrovaná na Ministerstve vnútra SR 30.07.2008 a činnosť začala vykonávať dňa 01.02.2009. Významným z hľadiska posúdenia tohto fondu, jeho tvorby a príspevkov, ktoré boli v číselnom vyjadrení poňaté do správy o hospodárení Spoločenstva zdravie Rajec za rok 2009 a do vyúčtovania tohto fondu v prvom kvartáli roku 2010 je, že pre rok 2009 mal zostatok 2.857,65 eur a za prvý kvartál roku 2010 mal zostatok 633,51 eur, spolu 3.491,16 eur. Na základe uvedeného bol správny názor súdu ohľadne toho, že tieto prostriedky žalobcom nenáležia s odôvodnením súdu, že sa členom združenia nevracajú, suma, ktorá pripadla na právneho predchodcu žalobcu v rozhodnom období, predstavovala čiastku 1.326,90 eur. Súd bez akéhokoľvek opodstatnenia zahrnul do sumy, ktorú nepriznal, aj čiastku nad rámec sumy 1.326,90 eur. Tento svoj záver odôvodnil v bode 42 rozsudku, s čím sa žalobcovia nemôžu stotožniť. V konaní nebolo preukázané, že suma 5.823,80 eur predstavuje sumu preddavkov, ktoré hradili jednotliví členovia združenia do fondov v období reálnej činnosti združenia do smrti právneho predchodcu žalobcov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo len, že táto suma bola ponechaná na účte nového spoločenstva ku dňu 01.02.2009 so súhlasom všetkých členov. Členovia Spoločenstva zdravie Rajec neprijali žiadne rozhodnutie v súlade so stanovami, akým spôsobom sa s týmito finančnými prostriedkami naloží, čo automaticky nemôže zakladať záver, že sa stali majetkom združenia, prípadne, že by sa stali súčasťou niektorého z fondov združenia. Za života právneho predchodcu žalobcov nebolo rozhodnuté ani o tom, že by niektorý člen mal povinnosť zaplatiť príspevok na majetok združenia a ani do niektorého fondu združenia tak, ako členovi ukladajú povinnosti v zmysle čl. V bod 3 písm. a), b) v spojení s čl. VII bod 17 písm. d), f), g) stanov. Uvedenému nasvedčuje, že suma 5.823,80 eur nebola zahrnutá ani do jedného z fondov, bola len so súhlasom členov ponechaná odo dňa 01.02.2009 na účte žalovaného s cieľom tieto financie mať ako rezervu na opravu strechy. O uvedenom svedčí i evidencia vyplývajúca z č. I. 66 spisu, aj záznam v závere správy za rok 2009. Finančné prostriedky sa nachádzali na účte a boli premietnuté do hospodárskeho výsledku združenia v roku 2009, a to, že po uplynutí prvého roku činnosti, t. j. roku 2009, kedy žalovaný vykonával činnosť,

nebolo členmi odsúhlasené, ako sa s nimi naloží, svedčí zápis v závere správy v roku 2009. Členovia mali rozhodnúť, či sa finančné prostriedky prerozdedia, alebo sa ponechajú v spoločenstve na rok 2009. O týchto finančných prostriedkoch sa rozhodlo až dňa 12.05.2010 po smrti MUDr. O..

Pokiaľ sa právni nástupcovia nestali členmi združenia, pokiaľ nebolo rozhodnuté o vykonaní opravy strechy v roku 2009, na ktorú si ponechal právny predchodca žalobcov (zrejme nesprávne žalovaného) rezervu na účte za účelom tejto opravy ku dňu 01.02.2009 a je preukázané, že o ďalšom ponechaní týchto prostriedkov bolo rozhodnuté pre obdobie roku 2010 až na schôdzi 12.05.2010, t. j. po jeho smrti ponechanie týchto finančných prostriedkov žalovaného zakladá bezdôvodné obohatenie žalovaného, lebo touto rezervou disponuje už bez právneho dôvodu. Takýto postup nemôže používať právnu ochranu, nakoľko je v rozpore s dobrými mravmi.

Preto ani z tohto dôvodu nebolo dôvodné zamietnuť návrh žalobcov, lebo zvyšok sumy, ktorú im súd nezohľadnil ako prostriedky na účte pripadajúce na právneho predchodcu žalobcov, ponechané len za účelom vytvorenia jeho rezervy na opravu strechy mu prináležali, keďže sa nestali súčasťou fondu údržby a opráv, ani majetku spoločenstva a dôvod, ktorý sledoval v roku 2009 pri ich ponechaní jeho smrťou odpadol, keďže existuje dôkaz - správa o hospodárení za rok 2009 s údajom, že členovia združenia mali úmysel rozhodnúť, ako bude v ďalšom období s finančnými prostriedkami naložené. Žalobcovia zotrvávajú na svojom názore ohľadne posúdenia fondu údržby a opráv, ktorého výšku odôvodnili. Suma 3.491,16 eur, z toho na právneho predchodcu pripadajúca suma v rozhodnom období 1.326,90 eur s tým, že aj prostriedky z tohto fondu by im prináležali. Pokiaľ súd prijal záver, že im neprináležia a odkázal na čl. XIII bod 3 stanov v spojení s čl. XIV bod 4 stanov, s takýmto výkladom stanov sa nestotožňujú. Uvedené ustanovenie čl. XIII bod 3 stanov sa podľa ich názoru vzťahuje len k členom združenia. Pokiaľ právny predchodca prestal byť dňom smrti členom združenia, tak podľa ich názoru im prostriedky fondu opráv a údržby domu prináležia, nakoľko tieto sa nevracajú len členom združenia a ako nepoužité v príslušnom kalendárnom roku prechádzajú do nasledujúceho roka. Keďže právny predchodca členom združenia dňom smrti prestal byť, nemôže sa dané ustanovenie naňho vzťahovať a tieto prostriedky patria do dedičstva po ňom.

K fondu spoločenstva prijal súd záver v bode 40 rozsudku. Možno súhlasiť, že tento fond a prostriedky v ňom, ktoré ostali, sa nevracajú.

Súd nepriznal žalobcom úrok z omeškania dôvodiac, že tento im neprináleží, keďže sa jedná o to, či porúčiteľ bol vlastníkom nejakej peňažnej hotovosti ku dňu smrti a nie je možné úrok priznať, nakoľko sa jedná o právo, ktoré nastalo až po jeho smrti. Žalobcovia s takýmto záverom nesúhlasia, nakoľko, ak s finančnými prostriedkami disponuje žalovaný odo dňa smrti právneho predchodcu neoprávnené, ponecháva si ich a bráni sa ich vydaniu, bol vyzvaný na ich vrátenie, súd mal úrok z omeškania žalobcom priznať.

3. Proti rozsudku okresného súdu v časti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý výrok rozsudku okresného súdu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie vo veci náhrady trov konania na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní poukázal na to, že žalobcovia v prejednávanej veci žiadali priznanie úroku z omeškania. Nie je v rozpore s ustanovením § 255 CSP, aby súd prvej inštancie zistil predbežnú výšku príslušenstva k času svojho rozhodovania a túto predbežnú výšku úroku zohľadnil pri posúdení úspechu v konaní. dôležitým momentom je tiež tá skutočnosť, že žaloba v časti úrokov z omeškania nebola zamietnutá z dôvodu, že úrok bol nesprávne určený, čo do výšky alebo začatia omeškania, ale samotný úrok ako taký nebol žalobcom priznaný z dôvodu, že nikdy nemal byť predmetom konania. Nemožno priznať žalobcom ochranu formou neprísúdenia, neúspech v časti príslušenstva, ak žalobcovia právne zastúpení advokátom si zjavne neúspešne uplatňovali príslušenstvo - úrok z omeškania. Zohľadňovanie neúspechu v časti úrokov z omeškania má mať aj preventívny charakter, má brániť tomu, aby si žalobcovia beztretné uplatňovali príslušenstvo, na ktoré nemajú žiadny hmotnoprávny nárok, alebo neskúšali uplatňovať príslušenstvo v nadhodnotenej výške. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci neúspech žalobcov v časti príslušenstva vo vzťahu k náhrade trov konania nezohľadňoval. Má za to, že v prejednávanej veci pri posudzovaní úspechu vo veci bolo v zmysle § 255 ods. 2 CSP potrebné prihliadať aj na nepriznanie príslušenstva. Pomer úspechu treba posudzovať nielen z pohľadu toho, čo je v predmete konania hlavné a čo sprevádzajúce, ale tiež pomerom priznanej žalovanej pohľadávky a nepriznaného príslušenstva v čase rozhodovania. Súd prvej inštancie mal za účelom rozhodovania o náhrade trov konania vypočítať domnelý úrok z omeškania ku dňu rozhodnutia, tento pripočítať k istine a od tejto sumy odvádzať pomer úspechu jednotlivých strán sporu.

4. K odvolaniu žalobcov v 1/ - 3/ rade proti rozsudku okresného súdu podal písomné vyjadrenie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo svojom vyjadrení uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie na námietku žalobcov, pokiaľ ide o fond prevádzky, že odmena MUDr. U. sa nemala započítať do nákladov fondu prevádzky. Nie je možné, aby do dedičstva patrili prostriedky, ktoré ku dňu úmrtia MUDr. O. neboli v jeho vlastníctve. Keďže finančné prostriedky vynaložené žalovaným na úhradu odmeny MUDr. U. boli spotrebované, logicky nemôžu byť predmetom dedičstva. Zároveň, ak by aj pripustili, že odmena MUDr. U. bola vyplatená bez právneho dôvodu a na úhradu jej odmeny boli použité prostriedky patriace právnemu predchodcovi žalobcov, mali si žalobcovia vrátenie pomernej časti mzdových nákladov uplatňovať voči MUDr. U. žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia. Napriek tomu má za to, že súd prvej inštancie sa s námietkou žalobcov náležite vysporiadal, nemožno nepoukázať aj na skutočnosť, že odmena MUDr. U. bola schválená členmi žalovaného, pričom aj právny predchodca žalobcov s vyplatením odmeny MUDr. U. súhlasil, voči odmene nikto z členov žalovaného, vrátane právneho predchodcu žalobcov, nenamietal.

Žalobcovia zastávajú názor, že prostriedky fondu údržby a opráv patria do dedičstva, nakoľko čl. XII stanov sa vzťahuje len na členov združenia, právny predchodca žalobcov prestal byť členom združenia. Argumentácia žalobcov je nesprávna a účelová. Je samozrejmé, že čl. XIII používa pojem „člen združenia“, keďže upravuje práva a povinnosti členov združenia, konkrétne upravuje ich práva a povinnosti vo vzťahu k fondu údržby a opráv. Z predmetného ustanovenia vyplýva, že prostriedky vo fonde údržby a opráv sa nevracajú a zostávajú majetkom žalovaného. Vzhľadom k tomu právny predchodcovi žalobcov za života alebo ku dňu smrti nemohla vzniknúť pohľadávka na vrátenie peňažných prostriedkov fondu údržby a opráv a keďže v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva, ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom veci, nemôžu prostriedky fondu údržby a opráv patriť do dedičstva (v tejto súvislosti poukázal na predchádzajúce rozhodnutie KS Žilina v prejednávanej veci). Nesprávne sú tvrdenia žalobcov vo vzťahu k likvidačnému zostatku pôvodného združenia. Žalobcovia tvrdia, že členovia žalovaného neprijali žiadne rozhodnutie, akým spôsobom s týmito prostriedkami naložia, čo nemôže zakladať záver, že sa stali majetkom združenia, prípadne niektorého z fondov združenia. Žalobcovia opomínajú, že príjmom združenia môže byť aj dar, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, členovia predchádzajúceho občianskeho združenia sa dohodli, že likvidačný zostatok poukážu novému združeniu s tým, že bude použitý ako rezerva na opravu strechy. Keďže nešlo o pravidelný príspevok do fondov združenia, jediným právnym titulom poskytnutia likvidačného zostatku žalovanému mohol byť dar, ktorý sa stal majetkom žalovaného. Na vrátenie daru právny predchodcovi žalobcov za života, resp. ku dňu smrti, nárok nevznikol. Zdôraznil, že právny predchodca žalobcov s poskytnutím likvidačného zostatku predchádzajúceho združenia žalovanému súhlasil, nikdy voči tomu nenamietal.

Vo vzťahu k nepriznaniu úroku z omeškania sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj odôvodnením rozhodnutia a ďalej poukázal na to, že rozhodnutie súdu o tom, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, je rozhodnutím o otázke vlastníckeho práva poručiteľa a nie jeho právnych nástupcov a nezaväzuje žalovaného na vydanie veci alebo peňažné plnenie. Otázka vlastníckeho práva sa v prípade úspešnosti žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva, rieši až v následnom konaní o dedičstve. Rozhodnutie o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, má ale nepriamy materiálny dosah.

5. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcov proti rozsudku okresného súdu podali písomné vyjadrenie žalobcovia v 1/ - 3/ rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo svojom vyjadrení uviedli, že názor žalovaného, že pokiaľ bola z fondu prevádzky uhradená odmena MUDr. U., mali žalobcovia tieto finančné prostriedky uplatňovať od MUDr. U. samostatnou žalobou titulom vydanie bezdôvodného obohatenia, nie je správny. Pokiaľ prvostupňový súd ustálil, že žalobcom z tohto fondu finančné prostriedky prináležia a zaoberal sa zostatkom tohto fondu vo väzbe na jeho tvorbu a čerpanie, bolo nutné posúdiť, v akom rozsahu bola tvorba vytvorená a v akom rozsahu bolo opodstatnené čerpanie z tohto fondu (poukázal na zrušujúce uznesenie krajského súdu v predmetnej veci). Ak teda združenie vyplácala z fondu prevádzky neoprávnené finančné prostriedky - odmenu, a to v rozpore so stanovami združenia, nemožno na uvedenú skutočnosť prihliadať. Na rozpor konania žalovaného so stanovami uloženou povinnosťou poukázali žalobcovia v odvolaní zo dňa 15.10.2019.

Obrana žalovaného v tom smere, že právny predchodca žalobcov a žiaden z členov združenia vyplácanie tejto odmeny nenamietal, nemá opodstatnenie s poukazom na ustanovenia stanov. Žalobcovia v konaní a aj podanom odvolaní poukazovali na skutočnosť, že právny predchodcovi mal byť v zmysle čl. XII bod 5 stanov vyplatený preplatok zaplatený do tohto fondu, svoj nárok a žalovanú sumu skutkovo vymedzili, pričom zo správy o hospodárení za rok 2009 vyplýva, že do smrti poručiteľa

nebolo rozhodnuté o hospodárskom výsledku, ani z rozhodnutí členskej schôdze nevyplýva, že by bolo prijaté rozhodnutie o tom, v akej výške a z akého fondu má byť mzda MUDr. U. vyplácaná. Toto rozhodnutie bolo prijaté až dňa 12.05.2010, t. j. po smrti poručiteľa.

Nadalej zas zotrvávajú na svojom názore, že aj na finančné prostriedky z fondu údržby a opráv majú nárok, keďže ustanovenie čl. XIII bod 3 stanov stratila akékoľvek opodstatnenie v dôsledku smrti právneho predchodcu, smrťou zaniklo jeho členstvo a žalobcovia sa členmi združenia nestali.

Ďalšou namietanou skutočnosťou zo strany žalobcov bolo nepriznanie sumy 5.823,80 eur, ktorú si žalovaný ponechal a ktorú súd žalobcom nepriznal z dôvodov uvedených v bode 42 rozsudku. Žalovaný na svoju obranu uviedol, že túto sumu je nutné považovať za dar, ktorý sa stal majetkom žaovaného a nárok na vrátenie daru žalobcom ani ich právnemu predchodcovi nevznikol. Takáto obrana žalovaného nemá základ vo vykonanom dokazovaní a záver prvostupňového súdu nie je správny, k čomu žalobcovia už uviedli svoje stanovisko v podanom odvolaní.

Pokiaľ ide o úrok z omeškania, rozhodnutie ponechávajú na úvahe súdu.

6. K vyjadreniu žalobcov k vyjadreniu žalovaného podal písomné vyjadrenie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo svojom vyjadrení uviedol skutočnosti uvádzané v predchádzajúcom vyjadrení.

7. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, ktorým sú žalobcovia a žalovaný v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním II. potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti. Rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním - III. zrušil v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v súlade s ustanovením § 391 ods. 1 CSP. Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponechal nedotknutý.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. V zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. V zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmiera, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení

svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

12. S rozhodnutím prvostupňového súdu, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevyporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vyporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval žalobca aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

13. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia správne konštatoval, že zo stanov občianskeho združenia Spoločenstvo zdravie Rajec vyplýva, že pri zániku členstva v občianskom združení je možné vykonať majetkové vyporiadanie a že člen, ktorému zaniká členstvo v združení, má nárok na vyrovnávací podiel z majetku občianskeho združenia. Dostatočným spôsobom sa vyporiadal s otázkou uplatňovaných pohľadávok, jednak z fondu prevádzky domu a nebytových priestorov, fondu spoločenstva, fondu opráv a údržby, ako aj nespotrebovaného preddavku. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, tak so stanoviskom okresného súdu sa odvolací súd taktiež v plnom rozsahu stotožňuje.

14. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácií odvolateľov, na ktorých založili svoje odvolacie dôvody, a preto rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním II. potvrdil ako vecne správny.

15. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti výroku napadnutého odvolaním III., prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotením toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania, konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu týkajúce sa nároku na náhradu trov konania je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia.

16. Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania, svoje rozhodnutie odôvodniť v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 234 ods. 1, 2 CSP.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)